

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 596/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Marcelom Ružarovským, advokátom, A. Žarnova 11C, Trnava, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 3 Tos 91/2023 z 20. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 31. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, ako aj svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tos 91/2023 z 20. júla 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bol rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 4 T 128/2012 z 27. mája 2013, právoplatným 29. mája 2013, uložený trest povinnej práce vo výmere 250 hodín za spáchanie prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

3. Uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 Nt 54/2018 z 29. júna 2018 bolo rozhodnuté o vykonaní trestu povinnej práce sťažovateľom vo výmere 250 hodín vykonávaním pomocných a manuálnych prác v prospech poskytovateľa práce obec [REDAKOVANÉ] a došlo k nariadeniu výkonu trestu povinnej práce.

4. Uznesením okresného súdu č. k. 3 Nt 54/2018 z 24. marca 2023 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) bolo rozhodnuté, že zvyšok nevykonaného trestu povinnej práce vo výmere 214 hodín sa premieňa na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 107 dní.

5. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že napadnuté uznesenie je nedostatočne odôvodnené, keď nereflektuje skutočnosť, že obec [REDAKOVANÉ] ako poskytovateľ práce si v rôznych správach protirečila, keď raz uviedla, že mu prácu neprideľovala, a následne zas, že o ňu nejavil záujem. Predmetné rozpory v správach poskytovateľa práce však okresný súd ani krajský súd neodstránili, ale ich jednoducho ignorovali. Už vôbec nie je odôvodnený záver krajského súdu o tom, že v dôsledku spáchania jedného priestupku nevedol riadny život.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o premene nevykonaného trestu povinnej práce na nepodmienečný trest odňatia slobody.

8. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 50 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti neobjasnil, na základe akých dôvodov sa domnieva, že označený článok je v jeho veci aplikovateľný. Proti sťažovateľovi totiž nie je vedené trestné konanie, keď sťažovateľ už bol právoplatne odsúdený a svoj trest povinnej práce nevykonal. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na nález ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 406/2014, ten sa však týkal namietaného porušenia práv pri rozhodovaní o žiadosti o povolenie obnovy trestného konania. Ústavný súd v označenej veci poukázal na skutočnosť, že sudca rozhodujúci o povolení obnovy konania by mal k posúdeniu veci pristupovať nezaujato, to znamená, byť v zásade otvorený tomu, že predložený dôkaz môže potenciálne doterajšie rozhodnutie o vine zvrátiť. Vina sťažovateľa vo vzťahu k pôvodnému trestnému konaniu však už v konaní o premene trestu nevstupuje „do hry“.

9. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že tento sa môže aplikovať aj pri rozhodovaní o premene trestu, musí sa však nad rámec „aritmetického cvičenia“ vykonávať aj diskrecia príslušného orgánu (rozsudok vo veci Aleksandr Dementyev proti Rusku z 28. 11. 2013, sťažnosť č. 43095/05, kde bolo pri premene trestu rozhodované aj o tom, či sa premení v celku, alebo iba v časti). V zmysle § 55 ods. 4 Trestného zákona ide v našich podmienkach o premenu na základe „vzorca“ ustanoveného zákonom (za každé dve hodiny nevykonanej práce jeden deň nepodmienečného trestu odňatia slobody), diskrecia príslušného všeobecného súdu teda nie je prítomná.

10. Bez ohľadu na závery k aplikácii čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na vec sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie je preskúmateľné v rozsahu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, v ktorom sú premietnuté aj viaceré aspekty (štandardy) už označených práv podľa ústavy a dohovoru.

11. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

12. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia (s. 6 a nasl.) poukázal na subjektívnu vedomosť sťažovateľa o tom, že je povinný vykonať si trest povinnej práce, a na skutočnosť, že napriek tomu si v stanovenej lehote celý trest povinnej práce nevykonával (vykonával 36 z 250 hodín, pozn.), ale ho prestal svojvoľne vykonávať. Navyše, v tejto súvislosti nekontaktoval probačnú a mediačnú úradníčku, ktorú mohol informovať o. i. aj o tom, že sa vyskytli isté prekážky vo výkone práce. Sťažovateľ bol o možnosti premeny jemu uloženého trestu povinnej práce na trest odňatia slobody poučený. Takéto konanie sťažovateľa svedčí podľa krajského súdu o jeho ľahostajnom prístupe k uloženému trestu povinnej práce. Z vykonaného dokazovania podľa krajského súdu vyplynulo, že po nástupe na výkon povinnej práce 20. júla 2018 sa sťažovateľ už od 14. októbra 2018 k ďalšiemu výkonu práce nedostavil, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnil poskytovateľovi práce ani probačnému a mediačnému úradníkovi, hoci o tejto povinnosti bol osobitne poučený. Tvrdenie sťažovateľa v zmysle, že starosta mu uviedol, že práca nie je, bolo vyvrátené samotným starostom, keď sťažovateľovi nemala byť pridelená práca práve z dôvodu nejavenia záujmu o vykonanie zvyšku povinnej práce.

13. Z už uvedeného sa ústavný súd presvedčil, že na všetky relevantné námietky sťažovateľa bola zo strany krajského súdu poskytnutá relevantná a presvedčivá odpoveď. Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že poskytovateľ práce obec [REDAKOVANÉ] si vo vyjadreniach protirečil, z napadnutého uznesenia vyplýva, že obec najskôr informovala, že sťažovateľovi nebola práca pridelená a v ďalšej správe toto svoje skoršie tvrdenie upresnila v zmysle, že mu práca nebola pridelená z dôvodu jeho nezájmu.

14. Ak sťažovateľ tvrdí, že záver krajského súdu spočívajúci v tom, že spáchanie jedného priestupku na úseku cestnej premávky nevyhnutne znamená, že nevedie riadny život, ústavný súd musí tejto námietke prisvedčiť. V okolnostiach danej veci však tento záver nepredstavoval skutočnosť, na ktorej by bolo napadnuté uznesenie založené. Základom rozhodnutia v neprospech sťažovateľa totiž nebolo to, že by nevedel riadny život, ale skutočnosť, že nevykonával trest povinnej práce (zavinené nevykonanie práce v určenom rozsahu v zmysle § 55 ods. 4 Trestného zákona), o čom svedčí okrem iného aj to, že v uznesení okresného súdu, proti ktorému bola napadnutým uznesením zamietnutá sťažnosť, sa na predmetný priestupok a vedenie riadneho života sťažovateľom vôbec neodkazuje.

15. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že sťažovateľ závery všeobecných súdov vo svojej ústavnej sťažnosti relevantným spôsobom nespochybnil, ale ústavný súd stavia do pozície v podstate súdu tretej inštancie, ktorý by mal nanovo a v jeho prospech vyhodnotiť skutkové okolnosti daného prípadu, čo však s odkazom na postavenie a právomoc ústavného súdu nie je jeho úlohou.

16. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu